

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Правни основ за састављање Одлуке о буџету прописан је чл. 28. Закона о буџетском систему („Сл. Гласник РС“, број 54/09, 73/2010, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014, 68/2015, 103/15 , 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21), Законом о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, број 129/07 и 83/2014), Законом о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник“, бр. 20/2007, 40/2010, 47/2011 и 83/16), Законом о јавном дугу („Сл. гласник РС“, бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19, 149/20), Законом о јавним набавкама („Сл. гл. РС“, број 91/19), Уредбом о буџетском рачуноводству („Сл. Гласник РС“, бр. 125/2003 , 12/2006, 27/20), Статутом општине („Службени гласник РС“, бр.4/19) и другим актима.

Одлука о буџету општине Нова Варош за 2023. годину представља Одлуку којом се процењују приходи и примања, а утврђују расходи и издаци за период од једне године. Одлука се конципира на основу финансијских планова директних и индиректних корисника буџетских средстава израђених на основу Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину.

Одлука о буџету садржи:

1. Општи део, који садржи исказивање укупних прихода и расхода, примања и издатака и утврђивање финансијског, тј. укупног фискалног резултата.
2. Посебан део, који садржи детаљни приказ прихода и расхода по врстама, намени и по корисницима буџета
3. Програмски буџет, који садржи приказ Програма, Програмских активности и Пројеката
4. Извршавање буџета, који садржи нормативни део буџета.
5. Образложење Одлуке

Према Упутству за припрему одлуке о буџету за локалне власти за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. године, окосницу буџетске и фискалне политике у наредној години чине следеће мере:

Правци фискалне политике у 2023. години

Привреда Србије је током две године глобалне кризе изазване пандемијом коронавируса остварила добре резултате. Кумулативни раст БДП у овом периоду износио је 6,4%, што представља један од најбољих резултата у Европи. Пакет економских мера током две кризне године допринео је повећању ликвидности привредних субјеката и олакшању пословања, док је кроз давања становништву подстицао домаћу тражњу и на тај начин индиректно утицао на економску активност. Поред ових привремених фактора који су позитивно допринели расту БДП дошло је и до структурних побољшања. Она се пре свега огледају у активирању нових и проширењу постојећих извозно конкурентних производних капацитета, као и у даљем убрзаном развоју путне и железничке инфраструктуре којима се трајно повећао потенцијал домаће привреде. Раст економске активности и пакет економске подршке резултирали су стабилним кретањима на тржишту рада. Очувана су радна места и зараде, како у приватном тако и у јавном сектору, а стопа незапослености у 2021. години била је испод предпандемијског нивоа. Истовремено, није нарушена ни унутрашња нити спољна равнотежа уз стабилан прилив СДИ које су обезбеђивале више него пуну покривеност дефицита текућег рачуна. Повећана експанзивност фискалне политике није угрозила одрживост јавних финансија. Боља наплата прихода, пре свега пореских, услед бржег од очекиваног раста привреде одразила се на очување фискалне стабилности.

Текућа макроекономска кретања почетком 2022. године генерално су на нивоу пројектованих али су изгледи значајно погоршани као последица новог глобалног шока

изазваног сукобом у Украјини. Иако је у првом кварталу 2022. године остварен солидан економски раст изостали су значајнији негативни ефекти ових геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Међутим, ескалација сукоба и заостравање међународних економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи, неминовно ће се одразити и на домаћу економску активност у наредном периоду.

Основне макроекономске претпоставке за 2023. годину

	2022	2023
БДП,млрд РСД	6904,4	7465,2
Стопа номиналног раста БДП,%	10,1	8,1
Стопа реалног раста БДП,%	3,5	4,0
Инфлација, просек периода, %	29,2	5,3

Извор: Фискална стратегија за 2023. годину са пројекцијама за 2024. и 2025. годину

Циљеви фискалне политике су усмерени на одржање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Средњорочни фискални оквир предвиђа постепено смањење дефицита опште државе на ниво од 0,5% БДП до 2025. године и пад учешћа јавног дуга на 50,7% БДП. Пројекције фискалних агрегата у периоду од 2023. до 2025. године заснивају се на пројекцијама макроекономских показатеља за наведени период, планираној пореској политици која подразумева даље усаглашавање са законима и директивама ЕУ и фискалним и структурним мерама, укључујући и даљу реформу великих јавних предузећа. У 2023. години предвиђен је дефицит у износу од 1,5% БДП. Одговорном фискалном политиком у предпандемијском периоду створен је значајан фискални простор који је омогућио пакете мера у склопу борбе против ефеката кризе изазване пандемијом током 2020. и 2021. године. У овој и наредној години не очекује се истоветан утицај пандемије који би захтевао сличан пакет мера, али ће ситуација у Украјини и међународни односи који се формирају као реакција на њу снажно утицати на економска кретања. У 2022. години су већ почеле да се примењују мере које би требало да амортизују шокове настале из ове кризе. Реакција фискалне политике у наредном периоду, креиране мере и њихове фискалне импликације биће дизајниране тако да не угрозе стабилност јавних финансија и темпо смањења јавног дуга, затим да одрже животни стандард становништва и помогну привредни развој, али и да осигурају флексибилност реакције на евентуално снажнији удар кризе. Расположив фискални простор у 2023. години биће одређен за наставак реализације приоритетних капиталних инвестиција, повећање пензија и плата у јавном сектору као и наставак пореског растеређења привреде.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2022. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (**пројектован номинални раст у 2023. години од 8,1%**). Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају **дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање**, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и

09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС”, број 110/21).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2023. годину

Чланом 7. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20 и 111/21 - у даљем тексту: Закон) прописано је да начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада утврђује скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком, у складу са законом, као и да се доноси након одржавања јавне расправе, а може се мењати највише једанпут годишње, и то у поступку утврђивања буџета јединице локалне самоуправе за наредну годину.

С тим у вези када је у питању подношење захтева за добијање сагласности за утврђивање локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору (фирмарина) у износу већем од оног који је прописан чланом 15а Закона о финансирању локалне самоуправе, указујемо да јединице локалне самоуправе могу поднети захтев за добијање сагласности за утврђивање већег износа фирмарине све до окончања поступка утврђивања буџета за наредну годину, тј. до усвајања Одлуке о буџету за наредну годину од стране скупштине локалне власти.

Такође, приликом утврђивања фирмарине, јединице локалне самоуправе треба да се везују за правно лице, а не за пословни простор и то на годишњем нивоу. Наведено значи да независно од тога на колико је објекта истакнута фирма, укупна годишња фирмарина за одређено правно лице не може бити већа од максимума који је прописан чланом 15а за категорију којој то правно лице припада.

Одредбом члана 15в Закона о финансирању локалне самоуправе прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Локална комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09...41/18, 87/18, 23/19 и 128/20), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС”, бр. 40/12...70/18, 95/18, 104/18, 93/19, 2/20 и 64/21), донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да према члану 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, број 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16 - др.закон, 47/18 и 111/21) скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са законом, између осталог, утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да, приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у виду члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника. У складу са тим, јединице локалне самоуправе су у обавези да одреде висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обвезника.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

Планирање масе средстава за плате запослених у 2023. години

1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18 - др. закон, 86/19 - др.закон, 157/20 - др.закон и 123/21 - др.закон).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 157/20 - др.закон, 19/21, 48/21 и 123/21 - др.закон).

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

3. Планирање масе средстава за плате у одлукама о буџету за 2023. годину

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2023. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2023. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о планираним и извршеним средствима за исплату плата и структуру расхода за запослене на економским класификацијама 413-416 у 2023. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2023. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2023. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2023. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2023. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2023. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19 и 44/21).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарнија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на

реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројекта јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2023. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2023. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.).

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

- Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр. 51/19).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОПШТЕГ ДЕЛА БУЏЕТА

Буџет општине Нова Варош за 2023. годину сачињен је у формалном смислу, али и процедурално, у складу са Законом о буџетском систему и подзаконским општим актима који су донети у складу са овим законом (пре свега Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем), у сврху његове примене, то јест спровођења.

Поштујући законом прописану процедуру у поступку припреме буџета за наредну годину и начин припреме нацрта буџета, усаглашен са Законом и смерницама из Упутства Министра финансија, при планирању буџета за наредну годину, у пројекцијама приходне и расходне стране буџета, узете су у обзир основне макроекономске пројекције и билансне поставке и на њима засноване смернице и препоруке, односно параметри за планирање, који су дати у Упутству.

Приликом утврђивања потребних средстава буџета за наредну годину, пошло се и од предлога финансијских планова индиректних корисника и анализе њихових захтева са становишта билансних могућности буџета, са једне стране и препорука и смерница за планирање буџета (тачније, појединих категорија расхода) из Упутства министра финансија. Отуда нису сви захтеви корисника могли да се у потпуности уваже и укључе у буџет, али и поред тога, предложеном одлуком о буџету планирана су средства у обиму који ће омогућити несметано функционисање свих корисника буџета у 2023. години.

Предложени износ буџета општине за 2023. годину распоређен је на расходној страни по поједним корисницима буџета, у складу са постојећом организационом структуром, односно према важећем броју корисника, као и њиховим исказаним потребама у предлогу финансијског плана, усаглашеним са финансијским могућностима буџета.

Исказани буџетски дефицит у предлогу Одлуке о буџету општине Нова Варош за 2023. годину у планираном износу од 70.000.000,00 динара резултат је планирања потрошње на терет пренетих неутрошених средстава из ранијих година.

С обзиром на законску одредбу да се буџет припрема и извршава на основу система јединствене буџетске класификације, која обухвата економску класификацију прихода и примања, економску класификацију расхода и издатака, организациону, функционалну и програмску класификацију расхода и издатака и класификацију према изворима финансирања, буџет општине је исказан према прописаним буџетским класификацијама.

Приходи и примања буџета општине Нова Варош за 2023. год.

Приходи и примања буџета општине Нова Варош за 2023. годину планирани су полазећи од прописа који уређују врсте и висину јавних прихода, као и припадност појединих врста прихода јединицама локалне самоуправе, а на основу анализе остварења средстава буџета у протеклих девет месеци текуће године и пројекције до краја године, имајући при том у виду прописане стопе учешћа општине у републичким приходима и Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину, које је донео министар финансија, односно дате пројекције основних макроекономских показатеља за 2023. годину (пре свих БДП и инфлације) и препоруку локалној власти "да реално планира своје приходе буџета".

Економска класификација разврстава јавне приходе и примања по врстама, које су законом утврђене, пре свега Законом о буџетском систему (чл. 14. до 21.) и Законом о финансирању локалне самоуправе, којим је детаљније уређена припадност појединих јавних прихода буџету јединице локалне самоуправе за обављање изворних и поверених послова.

У складу са овим и другим прописима сачињен је предлог Одлуке о буџету општине Нова Варош за 2023. годину, којим је процењен износ текућих прихода и примања који се очекује у буџету општине у 2023. години, у висини од 691.000.000,00 динара (како може да се види у Табели 1), имајући, при том, у виду остварене приходе у периоду јануар-септембар 2022. године и дате пројекције најважнијих макроекономских индикатора за 2023. годину (БДП и инфлације).

Текући приходи су смањени за износ капиталних наменских трансфера у 2022. години, а у 2023. години решењем или ребалансом буџета увећаће се приходи за наменске капиталне трансфере, уколико их буде.

Следећа табела (Табела 1) показује пројекцију текућих прихода и примања за 2023. годину, без пренетих средстава, односно суфицита из ранијих година, при чему су текући приходи исказани у складу са чланом 2. Закона о буџетском систему, сходно којем је установљена подела прихода на пореске и непореске.

ПЛАНИРАНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОПШТИНЕ НОВА ВАРОШ

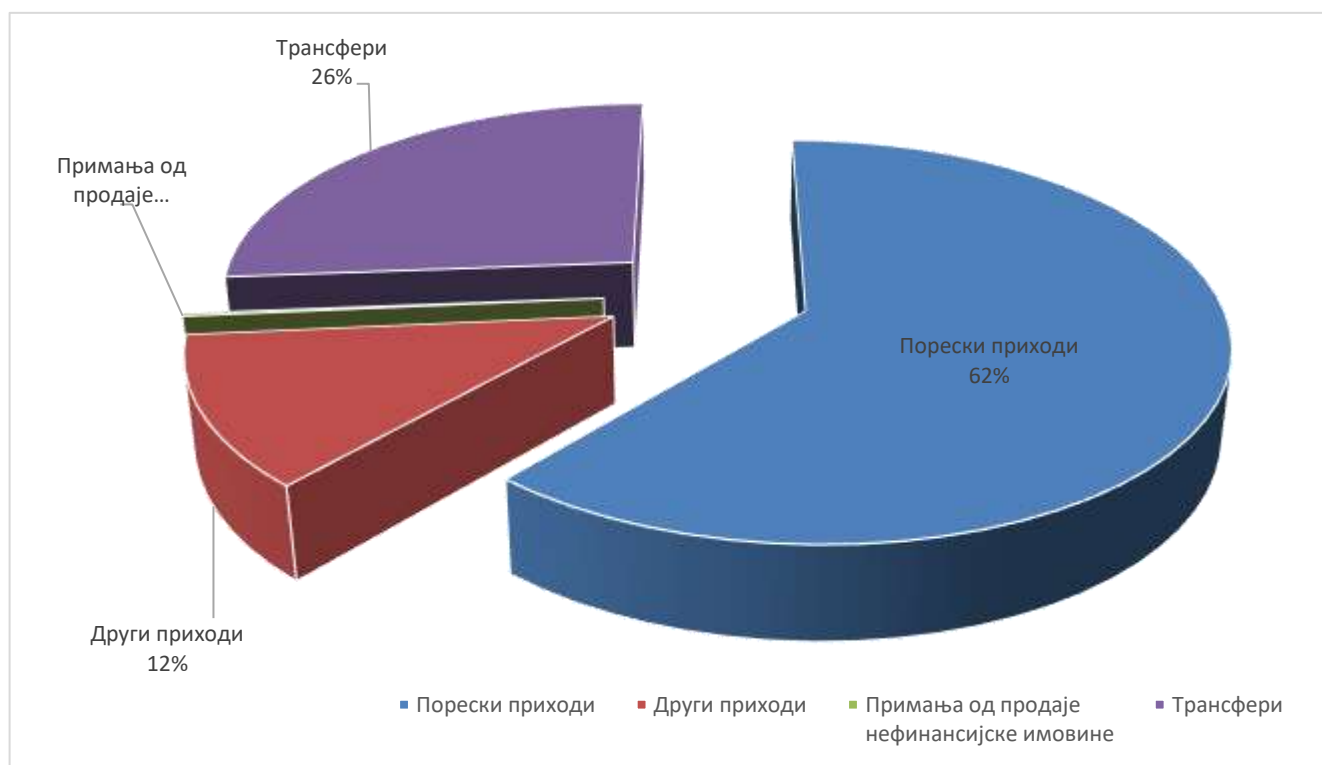
(према економској класификацији)

Табела 1.

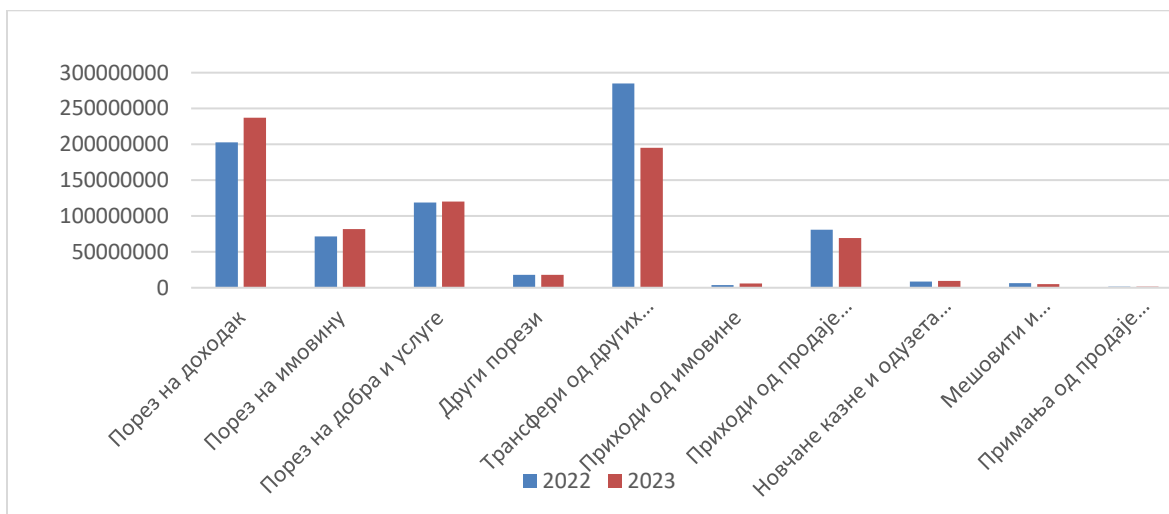
Ред. број	Опис	Екон. Класиф.	План сред. буџета за 2022.	Структура %
	1	2	3	4
УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА (1+2+3)		7+8+9	744.365.000	100
1.	ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	7	742.765.000	99,79
1.1	Порески приходи	71	457.180.000	61,42
	1.1.1.Порез на доходак, добит и капиталне добитке	711	237.200.000	31,87

	1.1.2.Порез на имовину	713	81.800.000	10,99
	1.1.4.Порез на добра и услуге	714	120.180.000	16,15
	1.1.5.Други порези	716	18.000.000	2,42
1.2.	Непорески приходи	74+77	90.185.000	12,12
	1.2.1.Приходи од имовине	741	6.100.000	0,82
	1.2.2.Приходи од продаја доб.и усл.	742	69.465.000	9,33
	1.2.3.Новчане казне и одузета имовинска корист	743	9.520.000	1,28
	1.2.4. Мешовити и неодређени приходи	745	5.000.000	0,67
1.3.	Донације помоћи и трансфери	73	195.400.000	26,25
	1.3.1.Трансфери од других нивоа власти	733	195.400.000	26,25
2.	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	8	1.500.000	0,20
2.1.	Примања од продаје основних средст.у корист нивоа општине	81	1.000.000	0,13
	2.1.1.Примања од прод.непокр.	811	500.000	0,07
	2.1.2. Примања од продаје земљишта у корист нивоа општине	841	1.000.000	0,13
0,012.2	Примања од продаје финансијске имовине и задуживања		100.000	0,01
	2.2.1. Примања по основу отплате кредита и продаје финансијске имовине	92	100.000	0,01

СТРУКТУРА ПРИХОДА



Табела планираних прихода 2022/2023



Приходи буџета за 2023. годину пројектовани су на основу остварења средстава буџета током 2022. године и имајући у виду неке, већ уобичајене, поставке у планирању прихода (порески приходи пројектују се у складу са номиналним растом БДП, а непорески у складу са инфлацијом).

У 2023. години су мање планиран приход у односу на 2022. годину јер нису планирани капитални трансфер од других нивоа власти у корист нивоа општине. Како се ради о наменским средствима која се добијају у току године на основу закључених уговора са Републиком, нису могли да се планирају па ће се у складу са законом решењима увећавати како приходи тако и расходи буџета.

Подела прихода на пореске и непореске установљена је, како је наведено, Законом о буџетском систему, при чему су порески приходи одређени као "врста јавних прихода које држава прикупља обавезним плаћањима пореских обвезника, без обавезе извршења специјалне услуге заузврат", а непорески приходи као "врста јавних прихода који се наплаћују правним или физичким лицима за коришћење јавних добара (накнаде), пружање одређене јавне услуге (таксе), због кршења уговорених или законских одредби (пенали и казне), као и приходи који се остваре употребом јавних средстава".

Порески приходи, то јест **порези**, у структури укупних прихода буџета процењени су у износу од 457.180.000,00 динара (што је 61,43% текућих прихода), док **непорески приходи** износе 90.185.000,00 динара или 12,12% текућих прихода буџета и трансферна средства 195.400.000,00 динара (26,25%).

Индиректни корисници (установе и организације основане од стране општине Нова Варош), којима припадају сопствени приходи, планирали су приходе које очекују на подрачуну сопствених средстава. Према пројекцијама ових корисника буџета, на име додатних прихода, који су исказани у средњој колони Одлуке буџета, планирано је 53.365.000,00 динара, тако да су са пренетим неутрошеним средствима буџета из претходне године укупна средства буџета за наредну годину планирана у износу од 814.365.000,00 динара.

Порез на зараде представља један од кључних буџетских прихода који у текућим буџетским приходима учествује са 22,84% , односно 40,68% у пореским приходима. У односу на претходну годину увећан је 15,22% узимајући у обзир планирано повећање плата у јавном

сектору, измене у висини минималне зараде, повећање неопорезивог дела зараде, као и то да је проценат остварења у 2022. години већи од плана.

У структури пореза на доходак, добит и капиталне добитке најзначајнији су порез на зараде, порез на друге приходе и порез на приходе од самосталних делатности. Порез на приход од самосталних делатности планиран је у износу од 30.550.000,00 динара. Порески обвезник је физичко лице, пореска основица је опорезива добит, а пореска стопа 10%. Порески обвезник који не води пословне књиге овај порез плаћа паушално. Порез на приходе од самосталних делатности утврђује се самоопорезивањем, а за паушалце решења доноси Пореска управа.

Порез на остале приходе планиран је у износу од 20.000.000,00 динара. Под другим приходима подразумевају се:

- приходи по основу уговора о делу
- приходи по основу уговора о привременим и повременим пословима
- приходи по основу допунског рада
- приходи по основу трговинског заступања
- приходи чланова надзорног и управног одбора
- накнаде посланицима и одборницима и др.

Порез на имовину је планиран у износу од 81.800.000,00 динара. У структури ових прихода најзначајнији приход од 65.100.000,00 динара планиран је на основу тзв. класичног пореза на имовину. У структури тзв. класичног пореза на имовину, учествује порез на имовину физичких лица са 64,67% и порез на имовину правних лица са 35,33%

Порез на капиталне трансакције планиран је у износу од 12.200.000,00 динара. Састоји се од пореза на пренос апсолутних права на непокретности по решењу Пореске управе, порез на пренос апсолутних права на моторним возилима и пловним објектима и порез на пренос апсолутних права на употребљеним моторним возилима.

Приходи од пореза на моторна возила планиран је у износу од 10.500.000,00 динара. Састоји се од комуналне таксе за држање моторних возила, која се плаћа приликом регистрације аута.

Боравишна такса је планирана у износу од 3.500.000,00 динара.

Оптинске и градске накнаде су 101.000.000,00 динара, а односе се на накнаду за заштиту и унапређење животне средине, накнаду за коришћење простора на јавним површинама у пословне и друге сврхе, коју утврђује и наплаћује локлана пореска администрација.

Комунална такса за истицање фирме је планирана 18.000.000,00 динара. То је још један приход који утврђује и наплаћује локална пореска администрација, а за коју је одредбом члана 15б Закона о финансирању локалне самоуправе прописан највиши износ.

Ненаменски трансфер планиран је сходно Упуству за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину и пројекцији за 2024. и 2025. годину у истом износу као и 2022. године, односно 15.687.753,00 динара месечно. Наменски трансфери су планирани још и за социјалне услуге и предшколски програм.

Приходи од имовине планирани су у износу од 6.100.000,00 динара или 0,75%.

Приходи од продаје добара и услуга планирани су у износу од 69.465.000,00 динара, а односе се на: сопствене приходе буџетских корисника 53.365.000,00 динара, приходе од давања у закуп непокретности у државној својини и приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама у корист нивоа општине. Приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у предшколској установи „Паша и Наташа“, који су раније евидентирани као сопствени приход, од 2019. године уплаћује се директно у буџет општине на одговарајући рачун прописан за уплату јавних прихода.

Таксе у корист нивоа општине су планиране у износу од 3.300.000,00 динара. Овај приход се односи на општинске административне таксе, накнаде за уређење грађевинског земљишта, трошкове прекршајног поступка и то су изворни јавни приход општине.

Приход од новчаних казни за прекршаје планиран је у износу од 9.520.000,00 динара. Такође то је наменски приход и користи се за унапређење безбедности саобраћаја на путевима.

Мешовити и неодређени приходи у корист нивоа општине планирани су у износу од 5.000.000,00 динара.

Примања од продаје непокретности планиран је у износу од 1.500.000,00 динара.

Поред текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине, планом буџета за 2023. годину предвиђен је и распоред вишка прихода из претходних година у износу од 70.000.000,00 динара. Средства су распоређена за пројекте чија реализација се завршава у 2023. години.

Подела прихода у смислу Закона о финансирању локалне самоуправе (у Табели 2) показује веће учешће прихода од осталих нивоа власти, који су планирани у износу од 404.560.000,00 динара, у односу на изворне приходе, у износу од 282.305.000,00 динара, у структури укупних средстава буџета планираних за 2021. годину.

Табела 2

Ред. број	В Р С Т А П Р И Х О Д А	2022.(прва Одлука о буџету)	2023.	Индекс ` 2023/22
1.	Изворни приходи	299.590.000	281.345.000	93,91
	Порез на имовину, осим пореза на пренос апсолутних права и пореза на наслеђе и поклон (713)	58.000.000	65.100.000	
	Таксе (714,716)	137.340.000	138.180.000	
	Приходи од имовине (741)	3.050.000	3.500.000	
	Остали изворни приходи (742,744,745,772)	101.200.000	74.565.000	
2.	Приходи од остал. нивоа власти	404.560.000	461.420.000	114,05
	Уступљени порези (711, део 713)	199.060.000	253.900.000	
	Уступљене накнаде (741510,741520,741590)	800.000	2.600.000	
	Остали уступљени приходи (новчане казне)	9.000.000	9.520.000	
	Трансфери од осталих нивоа власти	195.700.000	195.400.000	
3.	Примања	1.400.000	1.600.000	114,29
	Примања од продаје нефинансијске имовине	1.400.000	1.600.000	
	УКУПНО	705.550.000	744.365.000	105,50

Посматрано по врстама прихода, највеће учешће имају уступљени порези, пре свега порез на зараде и изворни приходи (порез на имовину и накнада за коришћење простора и грађевинског земљишта), затим трансфери од осталих нивоа власти.

Расходи и издаци буџета општине за 2023 .год.

Законом је одређено да се буџет припрема и извршава на основу система јединствене буџетске класификације¹, која обухвата економску класификацију прихода и примања, економску класификацију расхода и издатака, организациону, функционалну и програмску класификацију расхода и издатака и класификацију према изворима финансирања, које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, ближе уређен Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем.

Имајући у виду и одредбу члана 4. Закона о буџетском систему о принципима који се морају поштовати "приликом припреме и извршења буџета", међу којима је и принцип јединствене буџетске класификације, расходи и издаци у буџету исказују се у складу са прописаним системом јединствене буџетске класификације, која је ближе уређена поменутиим чланом 29. истог Закона.

Економска класификација разврстава расходе и издатке по ближим наменама и тако показује врсте трошкова којима се финансира одређена функција. Конкретно, исказује појединачна добра и услуге (као што су плате, доприноси, услуге, материјал и сл.), као и извршена трансферна и друга плаћања у циљу намирања појединих функција у буџету.

Функционална класификација расхода и издатака обезбеђује преглед трошења средстава према класификацији државних функција, у складу са препоруком Организације Уједињених Нација. Функционална класификација даје одговор на питање шта се финансира, односно за које области се планирају и троше буџетска средства и не зависи од корисника који одређену функцију спроводи, односно обавља, већ се везује искључиво за функционалну намену, то јест област која се финансира.

Организациона класификација расхода и издатака идентификује распоред буџетских средстава по свим (директним и индиректним) буџетским корисницима који се финансирају из буџета и тако показује ко су корисници буџетских средстава. Организациона класификација се означава бројем раздела и главе у буџету и називом корисника. У предложеној одлуци о буџету раздео приказује све расходе и издатке из надлежности директног корисника, носиоца раздела, дакле, расходе и издатке самог директног корисника, као и расходе и издатке индиректних корисника за које је носилац раздела, у буџетском смислу, одговоран. У сваком разделу припадајући расходи и издаци груписани су, по корисницима, у посебне главе, чији су носиоци директни корисник и индиректни корисници из његове надлежности.

Прелазак на нови (програмски) модел буџетирања, од доношења буџета за 2015. годину на свим нивоима власти, подразумевао је истовремено и увођење у буџет програмске класификације расхода и издатака, поред постојећих, раније примењиваних класификација. Програмска класификација, која је у систем јединствене буџетске класификације уведена изменама Закона о буџетском систему из 2006. године, а у примени је од доношења буџета на свим нивоима власти за 2015. годину, намењена је за разврставање расхода и издатака буџета по програмима корисника буџетских средстава. Према дефиницији из члана 2. тачка 58. Закона о буџетском систему, програм представља "скуп мера које корисници буџетских средстава спроводе у складу са својим кључним надлежностима и утврђеним средњорочним циљевима. Састоји се од независних, али тесно повезаних компонената – програмских активности и/или пројеката. Утврђује се и спроводи од стране једног или више корисника буџетских средстава и није временски ограничен". Дакле, програмску структуру, у смислу Закона о буџетском систему, чине програм, програмске активности и пројекти, који су дефинисани чланом 2. овог закона. И Упутством за израду програмског буџета, које је сачинило Министарство финансија, у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина (СКГО), дефинисана је програмска структура, коју чине програми, као највиша програмска категорија и програмске активности и пројекти, као ниже програмске категорије, према којима се групишу (класификују) расходи и издаци, при чему се сваки програм састоји од независних, али међусобно повезаних компоненти

(програмске активности и пројекти). Сагласно изменама Закона о буџетском систему из 2015. године, саставни део програмског буџета треба да постану родно одговорни циљеви, родни индикатори учинка, исхода и резултата, који се дефинишу са циљем да се прикаже очекивани допринос програма, програмске активности или пројекта остваривању родне равноправности. Док су за приходну страну буџета релевантне економска класификација прихода и примања и класификација према изворима финансирања, која "повезује изворе финансирања са конкретним расходима и издацима", дотле се на расходну страну буџета односе све прописане класификације у оквиру система јединствене буџетске класификације, дакле економска класификација расхода и издатака и све друге класификације које чине прописани стандардни класификациони оквир за буџетски систем.

С обзиром да се у припреми буџета, према Закону о буџетском систему, користе јединствене буџетске класификације, прописане Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем и да се буџет, због могућих одступања у основним параметрима који се користе приликом планирања, припрема на трећем нивоу економских класификација, у циљу разумевања садржаја тих класификација, ближе се образлажу поједине економске класификације, и то:

Расходи за запослене

411 и 412 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и Социјални доприноси на терет послодавца

Плате су планиране у складу са Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему, тако што се плата исплаћена за септембар увећава за 12,5% .

На економској класификацији 411 планиране су плате, додаци и накнаде стално запослених, привремено запослених код: Скупштине општине у износу од 1.660.000,00 динара, Председника општине 3.870.000,00 динара, Јавног правобраниоца 1.850.000,00 динара, Општинска управа 57.200.000,00 динара, ТО „Златар“ 5.200.000,00 динара, ПУ „Паша и Наташа“ 37.300.000,00, Дом културе 5.700.000,00 динара, Библиотека 3.040.000,00 динара Јавна установа „Спортски објекти“ 3.050.000,00.

Приликом планирања масе средстава за плате код Општинске управе и ПУ Паша и Наташа, није се могло поћи само од септембарске плате из следећих разлога:

Образложење планираних средстава за плате код Општинске управе и ПУ Паша и Наташа

Раздео 5-Општинска управа

Исплаћена Б1 плата код Општинске управе за септембар је 4.143.600,00 динара *112,5% (повећање плате) * 12 месеци = 55.938.600,00 динара, а планирано је у буџету 57.200.000,00 динара, јер се од Комисије за запошљавање добила сагласност за запошљавање једног радника са средњом стручном спремом који је почео да ради 01.12.2022. године а чија ће Б1 плата у 2023. години бити око 500.000,00 динара.

Од Комисије за запошљавање добијена и сагласност за запошљавање једног радника са високом стручном спремом на пословима секретара Општинског Већа, који ће почети са радом од 01.01.2023. године и чија је Б1 плата око 900.000,00 динара.

Раздео 5, глава 5.03 ПУ Паша и Наташа

Приликом планирања масе средстава за плате индиректног корисника ПУ Паша и Наташа основ за планирање масе средстава за плате за 2023. годину није могао бити септембарска плата 2022. године, из следећих разлога:

-износ Б1 плате за запослене у ПУ по месецима у 2022. години био је један од најнижих за месец септембар. Средином године су 3 радника отишла у пензију, а на њихово место није нико примљен. У ПУ Паша и Наташа постоји проблем због мањка васпитног кадра још од раније што је довело до тога да постоје листе чекања на упис у вртић, већи број деце у групама од

прописаног што су констатовали и инспектори. Да би се ти проблеми донекле превазишли у 2022. години од 15.04.2022.године до 04.12.2022. године по програму Националне службе за запошљавање „јавни радови“ ангажовано је у том периоду десет радника.

Како за реално потребан број људи нисмо имали простора за повећање масе средстава за плате (потребно око 8.400.000,00динара), масу средстава за плате ПУ Паша и Наташа смо планирали на основу извршења у 2022. години, увећану за 12,5% .

Из наведених разлога планирана маса средстава за плате у ПУ за 2023. годину већа је за 3.716.000,00 динара од масе средстава према Упутству.

У прилогу образложења дат је табеларни преглед броја запослених и средстава за плате у 2023. години по звањима и занимањима у органима јединица локалне власти.

На економској класификацији 412 планирани су социјални доприноси на терет послодавца (допринос за ПИО, допринос за здравствено осигурање и незапосленост).

413 - Накнаде у натури - превоз запослених на посао и са посла-месечна карта, поклони деци за Нову годину и др.

414 - Социјална давања запосленима- Социјална давања запосленима садрже конта за исплате накнада које иду на терет фондова (породиљско боловање, боловања преко 30 дана.), отпремнине приликом одласка у пензију, отпуштања с посла и помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице, помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова уже породице и др.) и планирана су за све кориснике у износу од 2.830.000,00динара.

415 - Накнаде трошкова запосленима- Накнаде трошкова за запослене на економској класификацији 415 (накнаде трошкова за превоз на посао и са посла у готовини и др.).

416 - Награде, бонуси и остали посебни расходи- Награде запосленима - јубиларне награде (зависно од броја година проведених на раду), а висина је утврђена интерним актом и колективним уговором.

421-Стални трошкови, по Контном плану за буџетски систем, обухватају комуналне и друге трошкове по рачунима јавних и јавних комуналних предузећа за извршене услуге: енергетске (услуге за електричну енергију и трошкове грејања), комуналне и услуге комуникација (фиксни и мобилни телефон, телефакс, интернет, РТТ услуге и друго), затим трошкове платног промета и банкарских услуга и трошкове осигурања имовине (зграде, возила и опреме) и запослених, који ће бити финансирани код свих корисника буџета, као и закуп имовине и опреме и остале непоменуте трошкове .

Планираним средствима за сталне трошкове финансираће се, поред наведених трошкова, односно услуга и трошкови електричне енергије за јавну расвету, као и одржавање чистоће на територији општине, одвожење смећа по сеоским месним заједницама и остале услуге.

422 - Трошкови путовања- Средства у оквиру ове апропријације економске класификације, обезбеђују се за финансирање трошкова службених путовања у земљи и иностранству, трошкове превоза, смештаја и дневница (исхране) на службеном путу, трошкове превоза у јавном саобраћају по службеном послу.

423 - Услуге по уговору- На овој економској класификацији опредељују се средства за: - накнаде члановима Општинског Већа и одборницима; административне услуге (услуге превођења, секретарске услуге, рачуноводствене услуге и остале административне услуге); - услуге одржавања рачунара и израде одговарајућих софтвера; - услуге образовања и усавршавања запослених; - услуге информисања јавности и односа са јавношћу, услуге рекламирања; - услуге ревизије, адвокатске услуге и остале стручне услуге; - котизације за семинаре и стручна саветовања, издаци за стручне испите, објављивање тендера и информативних огласа; - услуге за домаћинство и угоститељство (угоститељске услуге и

репрезентација); - ангажовање лица по уговору о делу (вештачења и сл), пружање бесплатне правне помоћи;

424 - Специјализоване услуге - Услуге за потребе реализације значајних пројеката из разних области, које нису стандардно класификоване у контном плану, а појединачно се различито (нестандардно) исказују код буџетских корисника- Канцеларија за младе, Сектор за ванредне ситуације, зимско чишћење снега. У специјализоване услуге се класификују, и то: геодестске услуге, рушење објеката, медицинске услуге-мртвозорство, манифестације, и др.

425- Текуће поправке и одржавање- На овој економској класификацији исказују се расходи за :-текуће поправке и одржавање путева, текуће поправке и одржавање објеката (зидарски, столарски, молерски радови, радови на електричним инсталацијама, водоводу и канализацији и др.), текуће поправке и одржавање опреме (опреме за саобраћај, административне опреме, и др.).

426 – Материјал -под расходима материјала подразумевају се: - административни материјал (канцеларијски материјал, - материјал за образовање и усавршавање запослених (гласила о прописима, стручна литература и сл; - материјал за саобраћај (издаци за гориво, бензин, дизел гориво, мазиво и остали материјал за превозна средства); - материјал за домаћинство (производи за чишћење, хигијенски производи); - материјал за угоститељство (храна и пиће); - материјали за посебне намене (заставе, резервни делови, алат и ситан инвентар, материјал за зимско одржавање путева, материјал –по програму Фонда за заштиту животне средине)

Субвенције

451 - Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама На овој економској класификацији исказују се текуће и капиталне субвенције, и то: - субвенције за Депонију у износу од 1.000.000,00 динара; субвенције за пољопривреду 12.600.000,00 динара; субвенције медијским кућама у складу са Законом о информисању 4.800.000,00 динара; подршка предзетништву 1.000.000,00 динара, и субвенције-чланарина РРА 800.000,00 динара;

463-Дотације и трансфери –Планирано је финансирање основних и средњих школа и Центра за социјални рад

464-Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања, планирана су средства за спровођење мера активне политике запошљавања преко НСЗ и средства за Дом здравља у Новој вароши.

465-Остале дотације и трансфери- планирана средства за функционисање народног музеја и за рад Историјског архива.

Накнада за социјалну заштиту из буџета

472-Из планираних средстава за ове намене финансирају се услуге социјалне заштите и материјална подршка корисницима у области социјалне заштите, утврђена Законом о социјалној заштити и у складу са Одлуком о правима и услугама социјалне заштите која обезбеђује општина Нова Варош, којом су ближе уређени обим, услови и начин остваривања социјалне заштите, о чијем се обезбеђивању, у складу са законом, стара Општина, а која се обезбеђује корисницима у виду једнократне новчане помоћи, накнаде трошкова и друге врсте материјалне помоћи, пружање саветодавно-едукативних услуга, боравак најсиромашније деце на мору и др. Такође обезбеђена су средства за пружање услуге личног пратиоца деце са посебним потребама.

Из ових средстава планиране су накнаде за новорођенчад и то: 100.000 дин. за прворођено дете, 200.000 дин. за друго, 300.000 дин за треће, 400.000 дин за четврто и 500.000 дин. за пето и свако наредно рођено дете. Такође, планирана је исплата накнада незапосленим породиљама у складу са правилником.

Остали расходи

481 - На овој економској класификацији исказују се дотације невладиним организацијама, политичким странкама ,порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате, новчане казне и пенали по решењу судова, накнада штете за повреде или штету насталу услед елементарних непогода или других природних узрока и накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа.

У планираним средствима за остале расходе највеће учешће имају **дотације невладиним организацијама** и то дотације у области спорта, којима ће се финансирати програмске активности спортских клубова, односно организација са територије општине Нова Варош, у складу са Правилником о одобравању и финансирању/суфинансирању програма којима се остварују потребе и интереси грађана у области спорта у општини Нова Варош („Сл.лист општине Нова варош, бр. 22/2017), којом се уређује обезбеђивање средстава за остваривање потреба и интереса у области спорта на територији општине, услови, критеријуми и начин и поступак доделе средстава из буџета општине за годишње и посебне програме спортских организација.

У планираним средствима за ову групу расхода садржана су и средства за дотације верским заједницама, којима ће се финансирати, у складу са законом, односно Правилника о начину и критеријумима за избор програма и пројеката које реализују удружења грађана и финансирају се из буџета општине Нова Варош, као и средства за финансирање удружења из области културе, пољопривреде, заштите животне средине, социо-хуманитарна идр.

485-Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државни органа, планирано је 3.500.000,00 динара од чега се 3.000.000,00 динара односи на накнаду штете насталу због уједа паса луталица.

Издаци за нефинансијску имовину

511, 512, 513 и 515 - Зграде и грађевински објекти, машине и опрема, остале некретнине и опрема, нематеријална имовина

511 - средства у оквиру ове апропријације обезбеђују се за: куповину зграда и објеката, изградњу зграда и објеката, капитално одржавање зграда и објеката и пројектно планирање (процена изводљивости, израда идејних пројеката и пројектне документације); изградњу улица и путева; изградњу водовода, канализације, реализација капиталних пројеката;

512 - саобраћајна опрема; административна опрема (намештај и уградна опрема, рачунарска опрема, мреже за рачунарско повезивање, телефонске централе са припадајућим инсталацијама и апаратима, телефони, мобилни телефони, електронска опрема, - опрема за образовање и културу, опрема за јавну безбедност и др.;

513 - 515 - остала основна средства (компјутерски софтвери, уметничка дела, природне реткости, заштитни знак, права коришћења имовине у туђем власништву, прикључак на телефонске линије и остала нематеријална права).

На основу анализе предлога финансијских планова и потреба директних и индиректних корисника буџета, а у складу са планираним приходима и примањима буџета, планирани су расходи и издаци према корисницима, односно функцијама општине.

Упутством за припрему буџета локалне власти за 2023. годину Министарство финансија утврдило је смернице у делу планирања обима средстава, односно лимита појединих категорија расхода и издатака буџетских корисника за 2022. годину.

У следећем табеларном приказу дате су врсте расхода планиране из средстава буџета у 2022. год. и 2023. години

Табела 3

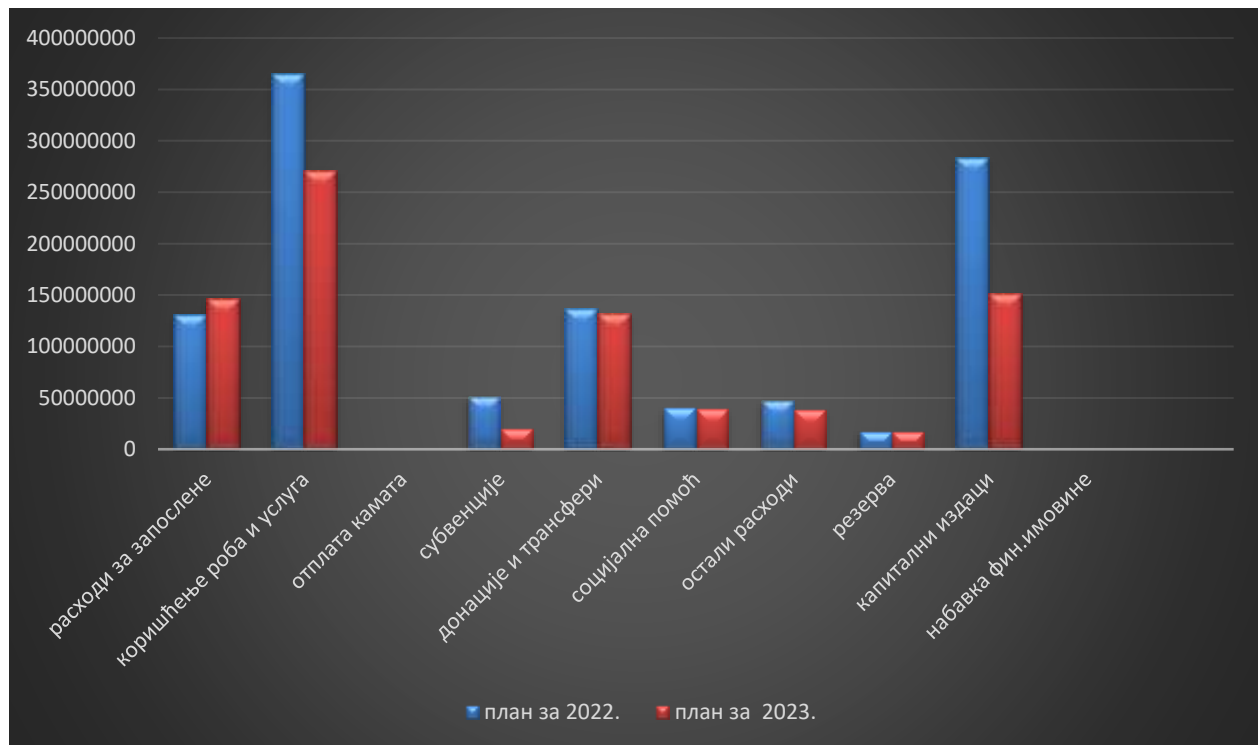
економска класификација	Врста расхода	Планирани расходи	Планирани расходи у	Индекс 2023/2022
-------------------------	---------------	-------------------	---------------------	------------------

		у 2022. години без ребаланса	2023. год.	
41	Расходи за запослене	130.002.000	146.213.000	112,47
42	Коришћење роба и услуга	364.351.000	270.738.000	74,31
44	Отплата камата	40.000	100.000	250,00
45	Субвеније	51.700.000	20.200.000	39,07
46	Дотације и трансф.остал.нив. власти	136.322.111	130.813.000	95,96
47	Социјална помоћ	40.400.000	39.400.000	97,52
48	Остали расходи	47.215.000	38.956.000	82,51
49	Резерве	17.000.000	17.000.000	100,00
51	Основна средства	276.974.467	142.945.000	51,61
54	Земљиште	6.000.000	8.000.000	133,33
	УКУПНО:	1.060.773.467	814.365.000	76,77

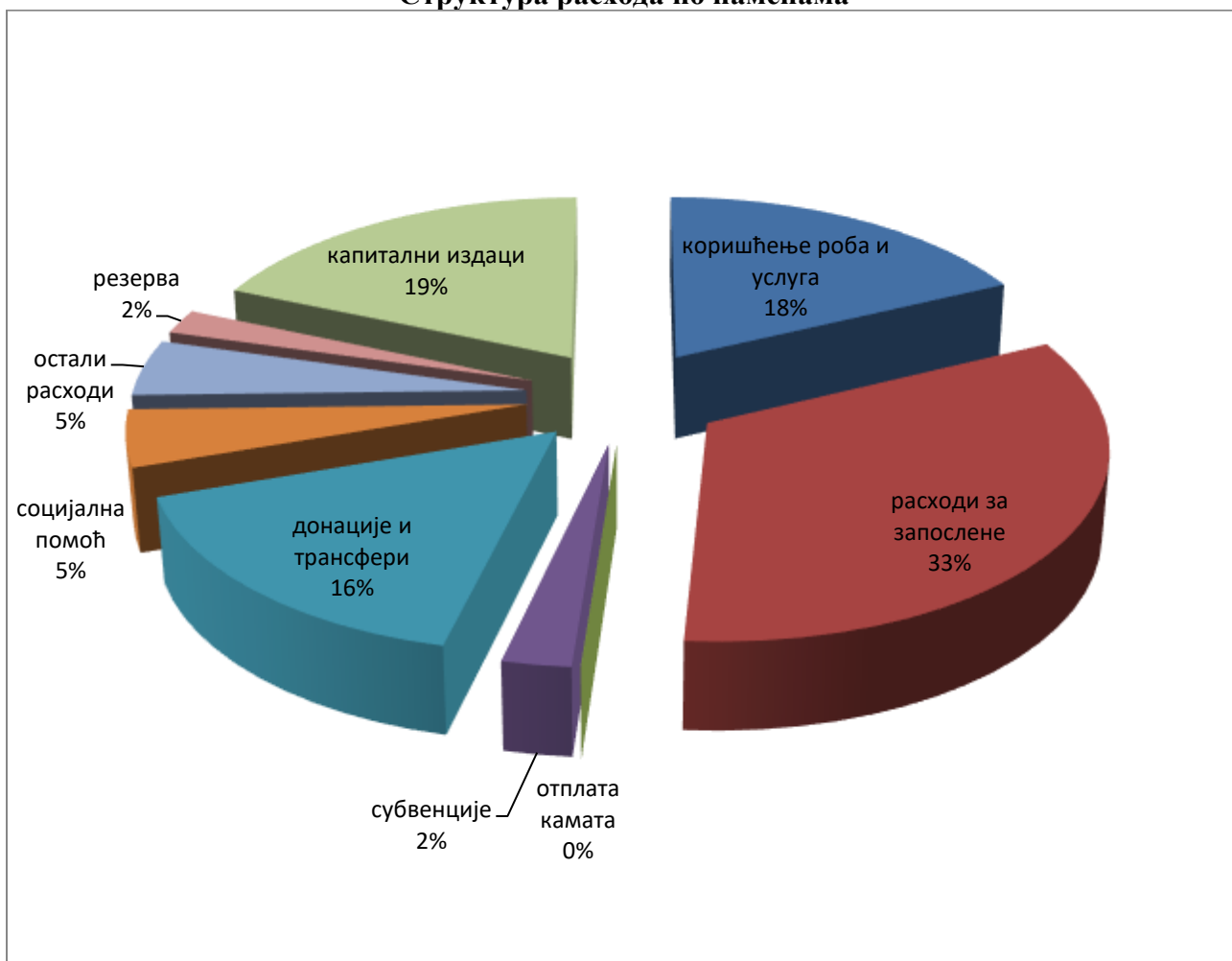
Мањи проценат повећања буџета предвиђен Упутством за припрему буџета за 2023. годину у односу на 2022. годину настао је јер су планирани мањи сопствени приходи буџетских корисника који се нису остварили у 2022. години

По завршетку године знаћемо тачно колико је пренетих неутрошених средстава из претходне године и биће распоређени ребалансом буџета за капиталне пројекте.

План расхода по наменама 2022/2023



Структура расхода по наменам



Програмски буџет

Министарство финансија је у сарадњи са СКГО припремило униформну програмску структуру за ЈЛС која се примењује у изради одлуке о буџету јединица локалне самоуправе за 2018. годину, која је ревидирана и садржи 17 програма уместо досадашњих 15, као и низ измена на нивоу програмских активности са сходно усклађеним шифрам.

У програмској структури буџета општине Нова Варош учешће имају:

Програм 1- Становање, урбанизам и просторно планирање учествује са 33.500.000,00 динара, односно 4,11 %, а односи се на:

- ПА 0001-Просторно и урбанистичко планирање (рад комисије за планове, геодетске услуге, рушење објеката, пројектно планирање и др.) 13.500.000,00 динара ,
- Пројекат 1101-5004“Градим заједно градски трг“ 11.000.000,00 динара
- Пројекат 1101-5014 „Изградња сале уз капелу на Коцелју“ 9.000.000,00 динара

Прграм 2-Комуналне делатности учествује са 65.690.000,00 динара или 8,07% у укупним расходима а односи се на:

- управљање јавним осветљењем 20.000.000,00 динара
- пројекат „Проширење осветљења пешачких стаза у центру туристичке зонеЗлатар“ 4.500.000,00 дин
- одржавање јавних зелених површина 5.700.000,00 динара
- одржавање чистоће на површинама јавне намене 4.500.000,00 динара,
- зоохигијена (дератизација, смештај паса луталица, накнада штете због уједа паса луталица) 4.490.000,00 динара
- одржавање и изградња водовода и пројекат Изградња водовода у Божетићима 26.500.000,00 динара

Програм 3-Локални економски развој учествује са 1,23% а има за циљ стварање повољног привредног амбијента ради привлачења инвеститора и повећање броја запослених, кроз:

- ПА 1501-0002-Мере активне политике запошљавања у сарадњи са Националном службом за запошљавање спроводе се програми стручне праксе, јавних радова, запошљавање теже запошљивих лица, samozapošljavanje и др. У износу од 9.000.000,00 динара
- ПА 1501-0003-Подршка економском развоју и промоција предузетништва, планирана су средства у износу од 1.000.000,00 динара.

Програм 4- Развој туризма учествује са 13,58% у средствима планираним из буџета и сопственим средствима ТО и односи се на финансирање функционисања ТО Златар у износу од 89.390.000,00 (28.440.000,00 динара из средстава буџета и 49.450.000,00 из сопствених средстава) динара и промоцију туристичке понуде кроз разне манифестације са 9.500.000,00 динара (7.000.000,00 динара из средстава буџета и 2.500.000,00 из сопствених)

-Пројекат 1502-5009-Изградња центра туристичке зоне Златар, планирана су средства од 12.500.000,00 динара.

-Пројекат 1502-5024-Изградња визиторског центра Растоке, планирана су средства од 10.700.000,00 динара.

Програм 5- Пољопривреда и рурални развој учествује са 2,01 %. У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди у руралном развоју, доноси се годишњи Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и плоитике руралног развоја на територији општине Нова Варош којим се дефинишу мере директних плаћања (регрес за премију осигурања, регрес за вештачко осемењавање, суфинансирање камате за пољопривредне кредите и др.), мере политике руралног развоја и др. Средства су одређена за:

- ПА 0101-0001-Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници у износу од 12.900.000,00 динара и
- ПА 0101-0002-Мере подршке руралном развоју 3.500.000,00 динара

Програм 6-Заштита животне средине учествује са 1,38 %.

Кроз ПА 0001- Управљање заштитом животне средине, у складу са законом доноси се Програм коришћења средстава Фонда за заштиту животне средине општине Нова Варош и планирана су средства у износу од 6.200.000,00 динара

-ПА 0004-Управљање отпадним водама треба да омогући већу покривеност корисника услугама на отклањању отпадних вода изградњом и одржавањем канализационе мреже 3.000.000,00 дин.

-ПА 0005-Управљање комуналним отпадом , финансира се у складу са програмом ДОО Депонија Бањица са 2.000.000,00 динара

Програм 7-Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура учествује са 9,57% у оквиру ког је

ПА 0002 – Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре, која има за циљ одржавање квалитетне путне мреже кроз поправке, реконструкцију и изградњу путева, у износу од 68.600.000,00

ПА 0005-Унапређење безбедности саобраћаја, у складу са Програмом опредељена су наменска средства од новчаних казни за прекршаје у саобраћају у износу од 9.300.000,00 динара.

Програм 8-Предшколско васпитање и образовање учествује у буџету са 8,21% Циљ програма је обезбеђење услова за васпитно образовни рад са децом уз повећан обухват.

Програм 9-Основно образовање учествује у буџету са 7,47%.у складу са прописаним стандардима у области основног образовања обезбеђују се адекватни услови и доступност свој деци на територији општине кроз побољшање услова у објектима где се одржава настава, а у складу са планом мрежа основних школа на територији општине Нова Варош. Циљ финансирања основног образовања на територији општине је потпун обухват деце основним образовањем и васпитањем, унапређење доступности основног образовања деци осетљивих група и унапређење квалитета основног образовања.

Програм 10-Средње образовање- учествује у буџету са **4,02%**. Основна сврха финансирања средњег образовања је обезбедити услове у складу са прописаним стандардима и потребама за образовним профилима које покрива територију општине Нова Варош.

Програм 11-Социјална и дечија заштита 6,97%, где спадају једнократне помоћи, помоћ старим лицима, саветодавно-терапијске услуге и други облици помоћи преко Центра за социјални рад у износу од 16.500.000,00 динара, функционисање установе Центар за социјални рад 3.153.000,00 динара, подршка рађању и родитељству- 26.000.000,00 динара, подршка реализацији програма Црвеног крста- 2.700.000,00 дин., дин, лични пратилац деце са посебним потребама 7.200.000,00 динара, социохуманитарна удружења 1.200.000,00 дин.

Програм 12-Здравствена заштита-Основни циљ за функционисање примарне здравствене заштите коју спроводи Дом здравља у Новој Вароши је унапређење доступности, квалитета и ефикасности услуга кроз праћење реализације планова који се односе на одржавање и инвестирање у објекте и опрему установе. За ову намену су опредељена средства у износу од 8.700.000,00 динара.

Програм 13-Развој културе и информисања- Остваривање циљева програма се реализује кроз финансирање функционисања установа културе Дима култур, Библиотеке, Народног музеја као и кроз финансирање јачања културне продукције и уметничког стваралаштва. У оквиру овог програма планирају се средства за остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања. Укупан износ планираних средстава је 37.935.000,00 динара

Програм 14-Развој спорта и омладине- У складу са законом о спору и Правилником о критеријумима и мерилима за категоризацију спортских организација и финансирању потреба у области спорта, у циљу обезбеђења континуираног рада спортских удружења и клубова финансирају се годишњи и посебни програми из спорта.

Такође кроз финансирање функционисања установе из области спорта- ЈУ Спортски објекти обезбеђује се управљање и одржавање спортских објеката.

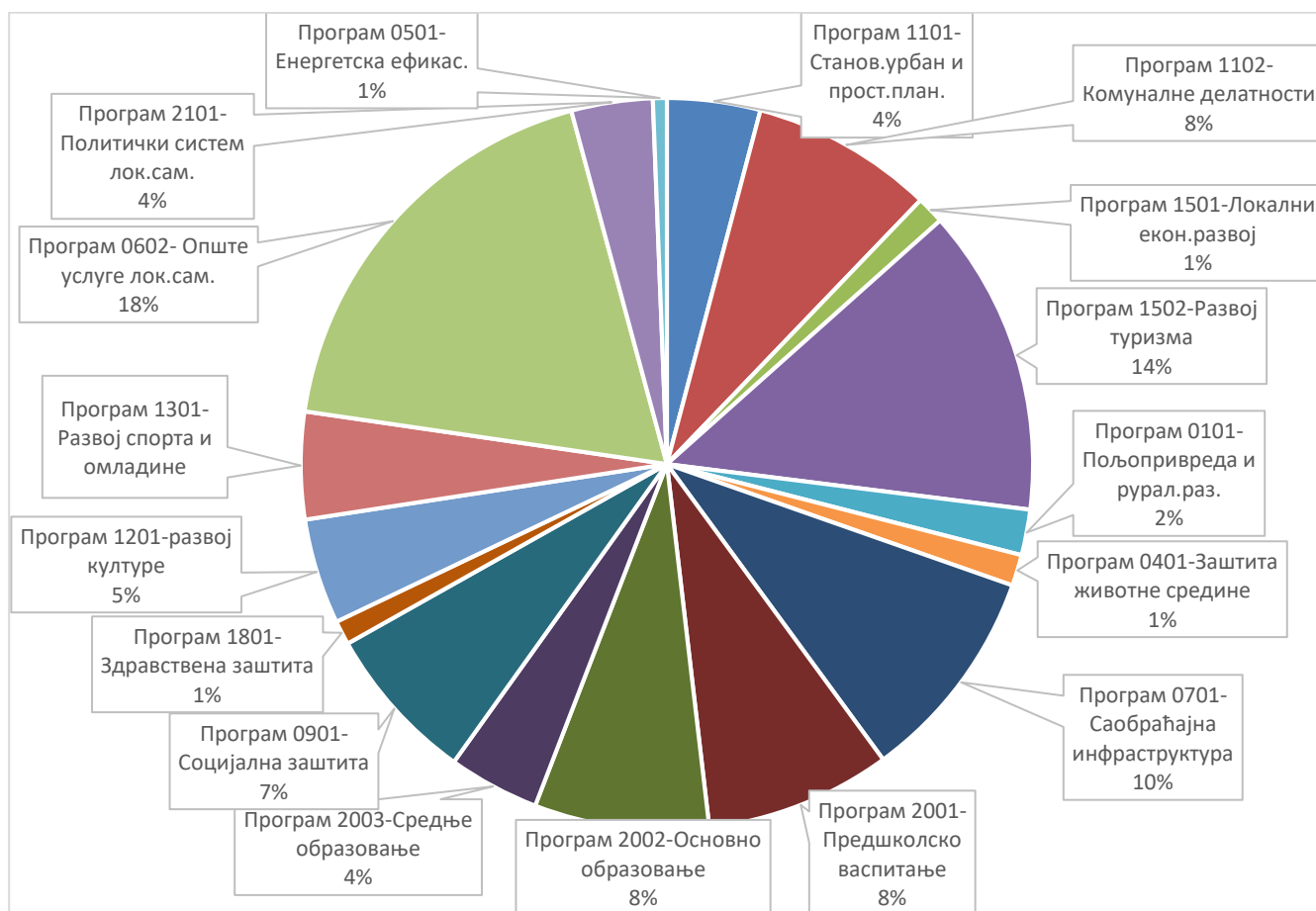
Укупна средства планирана за овај програм су 38.523.000,00 динара.

Програм 15-Опште услуге локалне самоуправе са учешћу са 18,49%.Већина ових средстава намењена је за функционисање управе у складу са надлежностима и пословима локалне самоуправе, функционисање месних заједница, текућа и стална буџетска резерва, сервисирање јавног дуга, јавно правобранилаштво, ванредне ситуације и др.

Програм 16-Политички систем локалне самоуправе учествује у буџету са 3,59%. Има за циљ ефикасно и ефективно функционисање органа политичког система локалне самоуправе. У овом програму се налазе: функционисање Скупштине, функционисање извршних органа (Општинско веће и Председник општине, пројекат „прослава дана општине“).

Програм 17- Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије, средства су планирана за учешће у суфинансирању пројеката везаних за енергетску ефикасност у износу од 5.000.000,00 динара.

СТРУКТУРА РАСХОДА ПО ПРОГРАМИМА



У следећој табели приказани су циљеви програма и програмских активности са индикаторима :